

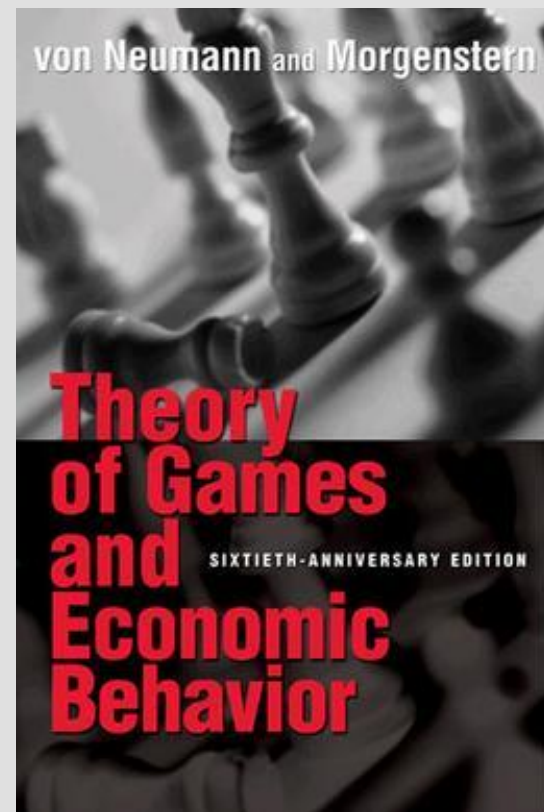
Twórcy Teorii Gier

...

Zuzanna Góra
kryminologia stosowana Ist, 1 rok
2020/2021

Za twórców teorii gier uznaje się matematyka Johna von Neumanna i ekonomistę Oscara Morgensterna. We współpracy sformułowali podstawy teorii gier i jej zastosowania w ekonomii (teoria oczekiwanej użyteczności). Swoją pracę przedstawili w książce “Theory of Games and Economic Behavior” wydanej w 1944r. przez wydawnictwo Uniwersyteckie Princeton.

link do skanu książki: <https://archive.org/details/in.ernet.dli.2015.215284/page/n3/mode/2up>

John von Neumann

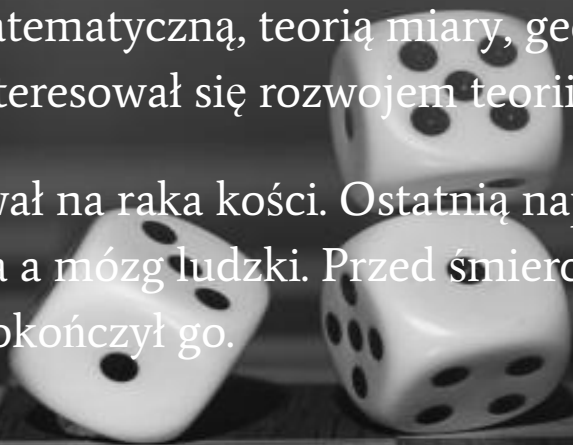
John von Neumann (Janos Lajos Neumann) - urodził się 28 grudnia 1903 w Budapeszcie na Węgrzech. Zmarł 8 lutego 1957 w Waszyngtonie, USA.

Pochodził z bankierskiej rodziny. Od wczesnej młodości wykazywał się niezwykleymi zdolnościami do nauk ścisłych i wyjątkową pamięcią. Uczęszczał do Ewangelicznego Gimnazjum w Budapeszcie gdzie jego nauczycielem matematyki był Laszlo Ratz. Janos był wybitnie uzdolniony i pierwszy artykuł matematyczny opublikował w wieku 17 lat.

Na Uniwersytecie Berlińskim studiował chemię, a później matematykę. Jako 24 latek został docentem na Uniwersytecie Berlińskim, a później wykładał w Hamburgu. Do Stanów Zjednoczonych wyjechał w 1930 po otrzymanym zaproszeniu na wygłoszenie cyklu wykładów w Princeton.

Zainteresowania i publ. Neumanna obejmowały wiele dziedzin matematyki ale początkowo miały charakter bardziej teoretyczny. Zajmował się m.in. teorią funkcji rzeczywistych, logiką matematyczną, teorią miary, geometrią, topologią. W rachunku prawdopodobieństwa interesował się rozwojem teorii gier i matematyki gospodarczej.

Od sierpnia 1955 chorował na raka kości. Ostatnią napisaną przez niego pracą jest "Maszyna matematyczna a mózg ludzki. Przed śmiercią pracował nad kolejnym rękopisem, jednak nie dokończył go.

Ciekawostki

- ❑ Jako sześciolatek potrafił z dużą prędkością liczyć w pamięci ośmiocyfrowe liczby.
- ❑ Potrafił dokładnie cytować treść książki, po krótkim spojrzeniu na jej strony (p. fot)
- ❑ stał się znawcą i propagatorem używania elektrycznych maszyn matematycznych do rozwiązywania nierozstrzygniętych problemów naukowych.
- ❑ zbudował eksperymentalny kalkulator elektronowy (Joniac). Opracowanie planu maszyny zostało częściowo oparte na czynnościach mózgu ludzkiego.
- ❑ został zaproszony do wygłoszenia wykładów na uniwersytecie w Yale (w USA uważane jest to za wyjątkowe wyróżnienie)
- ❑ udowodnił twierdzenie minimaxu; twórca metody dowodzenia (indukcja wsteczna)

Oskar Morgenstern

Oskar Morgenstern - (24 stycznia 1902 - 26 lipca 1977) był niemieckim ekonomistą.

Dorastał w Wiedniu gdzie również studiował. Uzyskał doktorat z nauk politycznych. W 1928 został profesorem ekonomii na uniwersytecie Wiedeńskim. Oskar opublikował artykuł "Perfect Foresight and Economic Equilibrium" po którym jego przyjaciel pokazał mu pracę Neumanna "Zur Theorie der Gesellschaftsspiele" ("On the Theory of Parlor Games").

Three white dice are scattered on a black and white checkered board. One die is standing upright in the center, showing a five. Two other dice are lying on their sides, one to the left and one to the right, showing various faces. The background is dark and out of focus.

Kiedy Morgenstern odwiedzał uniwersytet w Princeton, Adolf Hitler zajął Wiedeń, co skłoniło ekonomistę do pozostania w Stanach. Został członkiem wydziału w Princeton, gdzie poznał Johna Neumanna i wspólnie napisali “Teorię Gier i zachowań ekonomicznych”

W 1944 został obywatelem USA. Morgenstern wykładał ekonomię w Princeton aż do przejścia na emeryturę, kiedy zaczął pracować na wydziale New York University. Archiwum publikowanych i niepublikowanych dokumenty pisanych przez Morgensterna znajduje się na Duke University.

Bibliografia

- ❑ <http://kwasnicki.prawo.uni.wroc.pl/pliki/Gajek%20o%20John%20von%20Neuman%20n.pdf>
- ❑ https://pl.qaz.wiki/wiki/Oskar_Morgenstern